

Božična darila vojakom na bojišče.

Kdor hoče vojakom na bojišču poslati kako božično darilo, sme to storiti samo od 5. do 15. decembra. Prej in po tem roku vojaška uprava tega ne dovoli.

Poštni paketi smejo tehtati do 5 kg in ne smejo biti niti dolgi niti široki čez 60 cm. Vojakom se smejo poleg oblačilnih predmetov pošiljati tudi jestvine, ampak samo take vrste, da se ne pokvarijo. Kakor na primer: posušene klobase, okajeno meso, salame, trd sir, prepečenec (Zwieback), kakao, čokolada, čaj, konzerve itd. Smejo se pošiljati smodke, cigarete in tobak.

Paketi morajo biti zelo trdno prirejeni. Zavijajo naj se v voščeno platno, esene zaboje ali pa v ovoje, ki ne pripušča dežja. Zaboji naj se zabijejo z žebli, platneni ovoji pa naj se sešijejo. Slabi zaboji in papirnati ovoji so nedopustni.

Naslov mora biti natančen in pravilen; prišit, pritrjen ali pa zapisan na ovoj. Na levo stran paketa naj se zapiše ime in kraj pošiljatelja. Na desno stran v kot naj se napiše: „Vojna pošta“. Naslov prejemnika naj bo natančen: priimek, ime, šarža, vrsta vojaštva in pa številka vojne pošte. V paket sam naj se položi še en papirnat naslov, da se v slučaju, da se zunanji naslov strga ali izgubi, odda paket prave mu prejemniku.

Vojna pošta seveda ne prevzame za pravočasno oddajo paketa pravemu najemu nobene odgovornosti, če bi se slučajno pošiljatev izgubila. Zato ni treba na paketih označiti njih vrednosti. Paketov so radi tega tudi ne more rekomandirati, ekspresno pošiljati ali pa proti receptu. V paketih na noben način ni treba pošiljati stvari posebne vrednosti ali pa denarja, ker se v slučaju izgube ne bo dala nobena odškodnina.

Poštna spremnica naj se izpolni po navadi. Namesto označbe vrednosti naj se napiše: Na lastno odgovornost. Na odrezek se sme napisati samo ime in kraj odpošiljatelja, drugega nič, ker sprejemnik poštne spremnice ne bo dobil v roke. Pač pa se sme položiti v paket sam kako pismo.

Poštnina za vsak paket znaša 60 vin., ki se v znamkah prilepijo na poštno spremnico.

Paketi, ki se ne morejo oddati zaradi pomanjkljivosti ali izgubljenih naslovov. Paketi pogrešanih, padlih, ranjenih ali obolelih vojakov se ne vračajo nazaj. Pač pa se odpro in vsebina razdeli med potrebne vojake.

Razne novice.

* **Našim naročnikom.** Danes smo priložili vsem naročnikom poštne položnice, po katerih naj nam pošljejo naročnino. Položnice so dobili torej vsi, tudi taki, ki jim naročnina morebiti še ni potekla. Vse dosejane naročnike prosimo, da nam ostanejo zvesti in se trudijo, pridobiti novih naročnikov. Naš list se tiska zdaj v 18.000 izvodih. Skrbimo za to, da poskočimo na 20.000 ali še višje. To ni nemogoče. Saj je od meseca avgusta sem poskočilo število naročnikov za celih 5000. Torej na delo za kmečki list!

Naročnina se naj pošlje prej ko mogoče. Kdor le more, naj jo pošlje še pred novim letom, da bo upravništvo delo ob novem letu lažje zmagalo. Položnice se naj izpolnijo natančno tako, kakor je predpisano na zadnji strani koledarja za 1. 1915, ki smo ga danes priložili vsem naročnikom. Nujno prosimo, da natančno preberete zadnjo stran koledarja in si koledar potem skrbno shranite, da se še tudi pozneje lahko poučite, kako je treba izpolniti položnice. Ako bodete vse natančno izpolnili, potem ne bo pomot pri pošiljanju lista. %

* **Nadvojvoda Karl Franc Jožef pri cesarju.** Z Dunaja se poroča dne 1. decembra, da je prestolonaslednik Karl Franc Jožef došel v torek na Dunaj. Sprejet je bil od cesarja v avdienci. Nadvojvoda je vladarju poročal o položaju na severnem bojišču in mu čestital k 66letnici vladarstva.

* **Zbirka v cerkvah lavantinske škofije.** Zbirke za Rudeči križ in podpore vojakom na bojiščih so v naših cerkvah končane. Uspeh je izredno razveseljen in kaže, da se je naša, toliko obrekovana č. duhovščina zelo požrtvovalno trudila in s tem pokazala svoje domoljubno prepričanje. Zbirke so se pričele z dnem, ko je cesar obhajal svoj rojstni dan in so se zaključile z njegovim imendanom. Nabralo se je med duhovščino in požrtvovalnim slovenskim ljudstvom 35.424 K 63 vin., kateri znesek se je izročil cesarskemu namestniku.

* **C. g. župnik Fr. Muršič** se je vrnil na svojo župnijo v Fram.

* **Izpred sodišča.** V soboto, dne 28. novembra, je stala pred mariborsko okrajno sodnijo viničarska hči M. Drozg s Poličkega vrha. Obsojena je bila na 10 dni zapore, ker je osumila jarenskega dekana č. g. Jos. Čizeka, da je v neki pridigi izrekel besede, katere so bile vzrok, da ga je pozneje zasledovalo vojaško sodišče. Pri obravnavi se je izkazalo,

da č. g. Čizek osumljenih besed ni rabil in je bila Drozg radi obrekovanja obsojena.

* **Samoumor.** V vodo je skočil cerkovnik, ki je po krivem ovadil g. župnika Šturma, da je bil isti nekaj časa v preiskovalnem zaporu.

Iz politične službe. K okrajnemu glavarstvu v Slovenjgradu je prestavljen namestniški konceptni praktikant Julij Reininghaus; iz Slovenjgrada v Ptuj je prestavljen namestniški konceptni praktikant dr. Otmar Pirkmaier in Viktor Zangger iz Ptuja k okrajnemu glavarstvu v Judenburg.

Iz državne živinozdravniške službe. Višji drž. živinozdravnik Franč Pirnat v Slovenjem Gradcu je poklican v veterinarni oddelek štajerskega namestništva.

* **† Davorin Jenko.** V Ljubljani je umrl skladatelj slovenske himne „Naprej zastava Slave“, gospod Davorin Jenko. Na odprtem grobu mu je zadonel v zadnji pozdrav ob zahajajočem soncu njegova skladba, ki je že tisoč in tisočkrat sredi ihtenja tolažila žalujoča srca: „Blagor mu, ki se spočije!“

* **Bakljada v Mariboru.** V torek, dne 1. dec., zvečer je bila kot na predvečer 66letnice cesarjevega vladanja po mestu bakljada z godbo. Mnogo hiš je bilo razsvetljenih, posebno hiše Slovencev in katoliških Nemcev. Ob koncu bakljade se je igrala avstrijska in nemška cesarska pesem.

* **C. in kr. vojno poveljstvo v Gradcu** se odsele naprej imenuje „C. in kr. vojno poveljstvo Gradec I. v Gradcu“ in se naj vsi dopisi naslavlja s tem naslovom v Gradec, Glacisstraße 39.

* **Učitelj Viktor Bregant** je p sal dne 14. nov. svojem mariborskemu znancu z bojnega polja: Prav pr srčna hvala za Vašo dopisnico. Blagoslovil je Bog naše orožje, kajti zmagovito prodiramo v sovražnikovo deželo. Pri tem prodiranju me je zadel hud udarec. Poročnik Ivan Kerč, sodnik na Vrhniki, je padel, zadet od treh sovražnih krogel. Daleč od svoje domovine je padel kot junak, ki je bil nezmerno ljubljn od vseh vojakov. Prav srčen pozdrav od našega učenca Viktorja.

* **Lavantinski duhovnik v ruskem ujetništvu.** Č. g. Vladimir Cepuder, kaplan od Sv. Raperta v Sl. gori ob. je pisal svoemu očetu g. Šolštinu voditelju Cepudru v Ljubljani, da je v ruskem ujetništvu v mestu Chodsent. Chodsent je v okraju Smarskaj ob meji azijske Rusije. Mesto leži v dolini reke Syr-Darja, ki se izliva v Aralsko jezero. Imamo močno trdnjavo, steje nad 30.000 prebivalcev, večina Mongolcev (Tatarjev), ki so mohamedanske vere; zato je v mestu nad 200 mešč. Proti zidu se dviga do 7000 m visoke gore, za k terimi se začneja Mongolska pušava. Proti jugu je obli 4000 m visoka gorska planota, za katero se začneja Indija z najvišjim gorovjem sveta. Himalajskim gorovjem, ki dosega z Gavrižankarjem višino 8840 m.

* **Pavel Zagar, c. kr. vojni kurat na severnem bojišču,** poroča z dne 21. novembra svojemu bratu kaplanu sledeče: „Imel sem že dopisnico delj časa napisano, a je nisem mogel oddati. Tvoje dopisnice sem prejel. Ker smo veliko potovali, nisem letos ničesar slutil o vseh stvarkih in vernih dušah. Sedaj sem v kolera-lad izšel, vseh pod in med gromom topov. Bolnikov je 800 do 1000 po številu. Pišeš mi, da je g. Rant pisal, da so 4 naši gospodje mrtvi. Rantaj živi in je zdrav, ravno tako Kompšek in Zagoršek. Na Skofca še nisem naletel, kakor tudi na prof. Kocipra in Ranta ne. A izvedel sem o njih po častnikih, da so živi. Ker stojim v oddelku tu, drugi tam, se ne naletimo. Rantova dopisnica je bila torej prenapeljena. Padel je samo Rozman in par drugih Poljakov. — Poljščino že točim za silo. Zima je tukaj. Življenje je povsod radi preklicanih judov zelo drago. Pristrane pozdrave tebi in domačim!“

Vojni kurat č. g. Franc Kren, ki se je nahajal pri 105. črnovojniški brigadi na severnem bojišču, je močno zbolel ter se vrnil na dopust k Mariji Snežni.

* **Poročnik Ogorelec** od 87. pešpolka, rodom iz Skoflje na Kranjskem, o katerem je poročal uradni izkaz vojnega ministrstva, da je mrtve, se nahaja v ruskem vojnem ujetništvu. — Na Ruskem je ujet tudi Edvard Krušič, sin tajnika bolniške blagajne v Laškem trgu.

* **Mariborski Orel umrl na koleri.** Vojni kurat profesor Kociper poroča g. ravnatelju kn.-šk. dijaškega semenišča: Poročati Vam moram žalostno vest, da sem nocoj v mraku na rusinskem pokopališču pokopal našega (semeniškega) pridnega strežnika Alojza Viher. Teden dni je bil v sovražnem ognju; prizanesla mu je sovražna krogla, a zdaj mu je kruta mrtva kolera danes (dne 17. novembra) naglo pretrgala nit življenja. Ker jaz ne morem zanj maševati tukaj, pa se ga spominjam doma pri sv. mašah in v molitvah. — Omenjeni je bil tudi izvršujoč član mariborskega Orla. Jutri se služi zanj v kapeli kn.-šk. dijaškega semenišča, kjer je bil pokojni velikokrat pobožno pri sv. maši, maša-zadušnica.

* **Slovenski vojak umrl na koleri.** Slovenski Narod poroča, da je v neki ogrski bolnišnici umrl na koleri g. Karol Kolarič, četovodja pri pešpolku št. 87. Kolarič je rodom iz Sredšča in je služil dalje časa kot davčni praktikant v Brezicah in pristav v Konjicah.

* **Obiski na bojišču.** Prof. dr. Slaviču piše z dne 1. novembra vojni kurat prof. Kociper: 1. nov. 1914. Pristrana hvala za poročilo! Lepo karto s cesarjem (Cesar moli) sem pokazal našemu komandantu, g. Schönauerju, ko sem ga v petek ponoči obiskal v nje-

govni podzemeljski votlini. Navzoči častniki so jo z zanimanjem ogledovali. Shajati se moremo namreč le po noči in se takrat je velika sreča, če prinese vsak zdrave kosti v svojo luknjo nazaj. Bojno življenje je, četudi nevarno, vendar-le precej zanimivo. Cele četiri ure smo čepeli na kupu zemlje, ko so nam irčale nad glavami svinčenke kakor čebele in po gozdu je rožljalo, kakor če pada debela toča. Danes popoldne je deževno. Tako je žalostno tudi v naravi. Bojni grom gromi vedno dalje. Jutri ob 9. uri mašujem pri kornem poveljstvu 3. za padle junake našega kora.

* **Junaška hrvaška mladenka.** Prve dni meseca avgusta so Srbi napadli avstrijsko taborišče ob reki Uvaci v Bosni (izhodno od Sarajeva). Trije srbski bataljoni so korakali iz smeri iz Črnega vrha v Srbiji, druga sovražna četa pa je od zahodne strani z Golega brega hotela našo postojanko obkoliti. Z bližnjega hriba je začel sovražnik obsedeljevati naše čete. V tem resnem trenutku je mlada Hrvačka Liza Kun, doma iz Uvaca, ne glede na goste sovražne krogle in varnost lastnega življenja, nakladala iz skladišča na vozove strelivo, orožje in druge vojne potrebščine. Pomagal ji je neki lovec. Ko sta naložila 4 vozove polne, je junaska mladenka med najhujšim ognjem — Srbi so zelo slabo merili — vse 4 vozove odpeljala srečno na varen kraj in tako preprečila, da več tisoč kron vredno blago ni prišlo sovražniku v last. Vrla Hrvatca je bila za svoj junaski čin od cesarja odlikovana s srebrnim zaslužnim križcem s krono.

* **Pozdrav naših Savinčjanov z bojišča.** Dobili smo dopisnico, datirano z dne 14. novembra s sledečo vsebino: Slavno uredništvo! Mnogo srčnih pozdravov z bojnega polja Vam pošiljam zmiraj zdravi in veseli Savinčjani, Korošci in drugi Slovenci. Naše geslo: „Samo za domovino in za očetnjo se bojujemo! Za avstrijsko pravo! Vse za vero, dom, cesarja!“ Vaši udani: Ciril Mohor, Franc Gutman, Viktor Špehar, Anton Pavr, Vinko Fužir, Anton Vičaj, Franc Veber, Ivan Merva, Ivan Bziak, Franc Pevec, Hubert Rath.

* **Pozdrav iz Przemysla.** Jakob Rebernik, vojak pri črnovojniškem topničarskem oddelku št. ... v Przemyslu, doma od Marije Snežne na Velki, piše svojem prijatelju Vorihu Brezniku dne 25. oktobra: Ljubi prijatelj! Iz žalostne Galicije ti pošiljam iskrene pozdrave! Hudi obadi in muhe so nas obletavale. Mislili smo, da nas bodo popikali, ali ti mrčesi so se močno ukanili, ako so mislili, da mi ne znamo odgovorjati. Rusom smo vračali sršene in ose, ki so se hujši strup izlivali v njih vrste. Rusi so radi tega pobrali svoje ostanke in so zbežali. Naši obadi (topovske in piškne krogel) so Rusom igrali v slovo zanimivo koračnico: „Le nazaj, le nazaj, pa nikdar več naprej!“ — Pozdrav vsem znancem in vrlim Slovincem!

* **Zahvala hvaležnih vojakov.** Ravnatelj naše tiskarne, vlč. g. dr. A. Jerovšek, je dobil sledečo zahvalo: Velecenjeni g. ravnatelj! Dovolite, da se Vam v imenu tukajšnjih ranjencev zahvalim za brezplačno pošiljanje listov „Straža“ in „Slovenski Gospodar“. Naši fantje prav radi čitajo in vsaki dan vrle naše liste težko pričakujemo, da izvemo, kako se godi v domovini in našim prejšnjim sobojevnikom na bojnem polju. V imenu mariborskih ranjencev: Simo Jagodič, prostovoljec 47. pešpolka, rezervna bolnišnica št. 2, Maribor.

* **Po Marijini svetinji ga je spoznala.** V neki začasni bolnišnici v mestu Eperješ na Gornjem Ogrskem je ležal že 2 dni v nezvesti neki ranjeni vojak, kateri ni imel nobene legitimacije pri sebi. Vojak je imel zevajočo rano na glavi, katero mu je prizadela sulica ruskega vojaka. Usmiljena sestra, ki je stregla bolniku, je šla večkrat mimo postelje, kjer je ležal ranjenec. Tako znan se ji je zdel. Posebno bradavica na spodnji čeljusti se ji je zdela tako slična — bradavici njenega brata. Usmiljenka se ni mogla več premagovati. Sklonila se je k ranjencu. In res! Na prsih je imel vojak pripeto svetinjo Matere božje — spominke s slovenske božje poti na Višarjah na Koroškem. Sestra je vskliknila. Ta vsklik je bil poln bolesti in nekako podoben tudi veselju. Usmiljenka je takoj naznan la zdravniku, da je nepoznani ranjenec njen brat Feliks Borštnir in da je služil kot rezervist pri 7. pešpolku. Brat ni več odprl oči. Druzi dan je umrl. Res čudno snidenje v tujini!

* **V tujini spava.** Od Sv. Vida pri Ptuj se nam piše: Tudi naša čara je dala več vojakov-junakov naših hrabrih avstrijski armadi. Več izmed njih je že ranjenih. Tudi nemila smrt je zahtevala svojo žrtev. Na oltar domovini je položil svoje mlado življenje nadebudni mladenič Janez Selinšek iz Lancove vasi, župnija Sv. Vid pri Ptuj. Služil je rajni pri planinskem deželnoobrambnem polku št. 4. Ranjen je bil dne 18. oktobra, a umrl je na dobljenih težkih ranah v dež. bolnišnici v Szegedu na Ogrskem dne 22. novembra 1914 in je bil isti dan ob 3. uri popoldne pokopan. Rajni je bil vrlo katoliški in narodni fant iz ugledne hiše p. d. Matejčeve v Lancovi vasi. Njegov oče je že veliko let občinski odbornik. Zbog velikih zmožnosti se je upravičeno pričakovalo, da bo sin Janez opora in dober svetovalec našim kmetom v ptujskem okraju. Sv. maše-zadušnice za pokoj njegove duše so se brale: dve v St. Vidu, ena v Ptuj kakor tudi v Rušah, kjer je njegov prijatelj g. Janez Slaček organist. Dve peti črni sv. maši in libera sta se brali v nedeljo, dne 29. novembra. Od 3. do 4. ure popoldne so mu ruski zvonovi peli žalostno slovo in rajnega priporočali v pobožno molitev. Daleč proč od domovine, ki jo je tako goreče ljubil, sedaj počiva, duša njegova.

va pa naj večni mir uživa. Bodi mu lahka zemlja ogrska!

* **Dva sosedu 9 sinov v vojski.** V Ložicah na Primorskem sta dva sosedu, ki imata skupno 9 sinov v vojski. Anton Gabrijelčič, p. d. Mihov, ima 4, in N. Gabrijelčič, p. d. Šimen, pa ima 5 sinov. Naši ljudje so torej dali dosti na oltar domovine.

* **Brez noge.** Iz budimpeštanske bolnišnice piše slovenski vojak Anton Skomperle: „Javljam Vam, da se z menoj nahaja v tukajšnji bolnišnici neki Jakob Podgornik iz Bukovega pri Grahovem ob Bači (Goriško). Njemu so tudi odrezali nogo kakor meni. Branil se je do zadnjega, zdravniki so mu prigovarjali in prav tako tudi jaz, kajti šlo se je za njegovo življenje. Z ozirom na to, da si Podgornik ne bo mogel tako lahko služiti kruha, se je obvezala neka baronica, da ga bo skozi tri leta dnevno pokpirala; z 2 K, neki zdravnik pa mu je zagotovil enako podporo za vse življenje. Tako bo revežu vendar pomagano. — Pozdrave!“

Na bojišču postal lastnik hiše. Iz pisma nekega vojaka, ki je utaborjen na Karpatih, svojemu prijatelju: Po dolgem času sem se (tudi na tebe zmisli) in upam, da ti gre bolje, gotovo pa bolje, kot meni. Sedaj sem postal hišni posestnik. Sezidal sem si že namreč krasno vilo, ki ima pa to napako, da je pod zemljo. V vili ni ravno prijetno, zato pa ima vila to prednost, da ne plačujem nobenih pristojbin in pa prav nobenega davka.

* **1600 novih poljskih beguncev iz Galicije** se je pripeljalo v soboto, dne 28. novembra, skozi Gradec. Od teh jih je ostalo 600 v Lipnici, 1000 pa so jih poslali na Slovensko Stajersko. Begunci pripadajo večinoma kmečkemu in delavskemu stanu.

Barva ladij. Kakor je potrebno pri vojaki na bojnem polju, da se barva njih obleke kolikor mogoče krije z barvo okolice, tako je tudi pri bojnih ladjah. Dokler so plule po morju le jadrnice, tedaj je bila barva ladij brez važnosti, ker velika bela jadra in majha hitrost ladij so že od daleč naznanjale sovražniku ladjó. Danes pa, ko imamo hitre bojne ladje brez jader, pa igra barva ladij veliko ulogo. Zato imajo angleške in nemške bojne ladje sivo barvo, ki se najbolj ujema z barvo morja. Ali nemške bojne ladje so svetlejšje sive barve, kot angleške ali pa tudi rjave. Francoske bojne ladje in križarke pa imajo spodaj črno in na vrhu sivo barvo. Dvojno barvo imajo tudi japonske ladje. Sredozemsko morje ima modrejše barvo od Atlantskega oceana, zaradi česar so tudi ladje drugače barvane. Avstrijske ladje imajo tudi radi tega čisto posebno sivozeleno barvo. Torpedovke in podmorski čolni pa imajo svojo posebno barvo. V Nemčiji in Angliji črno, v Združenih državah temnozeleno. Te ladje delujejo po noči, imeti morajo torej barvo, ki je najtežje opazljiva, da zamorejo uspešno izstreliti svoje pogubonosne torpede.

* **Krma za kokoši po zimi.** Zima že trka na vrata. Sneg je zapadel in kokoši so navezane na kur-nike, v boljsem slučaju na hleve. Znano je, da kokoši po zimi malo neso. V jeseni se ti oskubne in če je zelo dobra nosilka, ti o Božiču začne nesti. To velja o starih. Mladice, ki so zgodaj zvaljene, neso v oktobru in pa po zimi. Zato naj gospodje zgodaj v spomladi nasade, da imajo jajca za domačo porabo in za prodaj celo leto. Najboljše nosilke so eno do dve leti stare. Starejše naj se pokolijejo ali prodajo. Ker so se sedaj vsa žita zelo podražila, nam nikakor ne kaže, krmiti jih z njim. Dasi so jajca po zimi zelo draga, vendar se kokoši, krmljena z žitom, prav kmalu zaje. Ovsa, ki je najcenejši, nič kaj ne marajo. Kuhanega pa prav radi zobjejo. Daj ga jim zvečer, preden gredo spat. V jeseni, ko je dan kratek, zadostuje dvakratno krmljenje. Skuhaj krompirjeve in repine olupke, zeljate odpadke in druge zelenjavine ostanke. Kuhanemu primešaj otrobov in prav dobro pretlači. Daj jim gorko, nikakor pa ne vroče, sicer se jim naredi pika na jeziku. Obrezkov in zelenjavi-nih ostankov ne zavrzij. Sedaj je treba varčevati z vsem. Če imaš kokoši v zaprtem prostoru, kjer ne do-be trave in zelenja, vrzi jim večkrat na dan trave, dokler je, pozneje pa: endivijo, ki ni za kuhinjsko porabo, pesino perje, drobno zrezano. Skrbi tudi, da imajo dovolj peska in pa snažno nastlan prostor, kjer spe. Za steljo naj bo slama, seno ali pa listje.

* **Zledenela ceste se napravijo zopet vožnje tu-di za govejo živino,** če se natrese po ledu nekoliko snega in ta poskropi z vodo. Ker primrzne sneg k ledu, je cesta kmalu razkavna dovolj za hojo in vož-njo. Kadar ni snega, se lahko natrese in z vodo po-skropi vsakovrstna šara, n. pr. žagovina, pepel, drob, smeti, pesek, listje itd. Ob južnem vremenu imeno-vane drobnjave ni treba škropiti z vodo.

* **Velika nesreča** je zadela Marcenovo rodbino v župniji Sv. Stefana pri Smarju. Na zahvalno nede-ljo je šla 17letna hčerka Liza s svojim 15 let starim bratom v sosedno župnijo obiskat svoje sorodnike. Na-zaj gredoč mimo strmega hriba v slivniški župniji je hotel neki hudomušni 12letni pastir nekoliko prestrašiti dekle in je zavalil več kilogramov težak kamen v globočino. Predno pa se je deklica izognila, že jo je zadel kamen na glavo in jo pri priči ubil. Brat, ki je šel nekoliko korakov spodaj, takoj hiti nazaj, jo trese, kliče, drami, pa zastonj, sestra je bila mrtva z raz-bito, okrvavljeno glavo. V bližnji hiši so jo položili potem na mrtvaški oder, v sredo, dne 11. novembra, ravno ob 17letnici pa pokopali na slivniškem pokopa-lišču. Orožništvo je žalosten dogodek preiskavalo in vse potrebno ukrenilo. Oče nesrečne deklice je pred

dvema letoma odpotoval v Ameriko, da si toliko zaslu-ži, da poplača svoj dolg na malem posestvu. Res je poslal nekoliko prihranjenega zaslužka že domov. A pred nekaterimi tedni se je pri rudarjih ponesrečil, zdrobilo mu je namreč levo nogo, katero so mu v bol-nišnici odrezali. Sedaj bi prišel rad domov, pa ne more. Bog naj tolaži prežalostno rodbino!

Vojni spomini za muzej. Vojaki marsikaj pri-nesejo z bojnega polja s seboj: kroglice, komade gra-nat, razno posodje ali naki je, ki so ga izgubili; sov-ražniki. Take reči se doma s časom izgubijo, zato pa jih pošljite v muzej, to je v zbirko starin, v Maribor na „Zgodovinsko društvo“. Osebo se lahko oddajo take reči v društveni pisarni, Koroška ulica 10, I. nadstropje ali pa v Cirilovi tiskarni. Razume se, da prosimo le za take reči, katere vojaška oblast dovoli vojakom vzeti s seboj. V muzeju se bodo take reči zvesto hranile v spomin na sedanjo strašno vojno. Se-dajni rodovi si bodo ogledovali v muzeju, kaj so le-ta 1914 vojaki prinesli seboj iz bojišča. Vsaka stvar iz bojišča se hvaležno sprejme. Imena darovateljev se bodo objavila v listih. Kdor bi tega ne želel, naj to izrecno priporoči. Priporočamo se zlasti tistim voj-akom, ki dobivajo na bojišča naše liste.

* **Vozel v žepnem robcu.** Vsak človek je več ali manj pozabljiv. Spomin ima namreč to čudno napa-ko, da včasih čisto odreče. Zato imajo igralci svoje šepetalce, mi drugi zemljani pa vozle v žepnih robcih, da prsilimo spomin k delu. Vozel na robcu ima več-tisočletno preteklost. Njegova domovina je Kitajska. Predno je bila v zlatem carstvu znana pisava (kar se je zgodilo okoli 3000 let pred Kristusom), so rabili vozle kot spomine na važne dogodke. Kakor Azteki v Mehiki, tako so tudi Kitajci dosegli v tem tako veliko spretnost, da so potem vozlov na motvoze lahko obš-rno zabilježili vse važnejše dogodke. Najstarejša kitaj-ska zgodovina je sestavljena sploh iz samih vozlov na motvoze. Ko pa je iznašel cesar Čang-li črke, te-daj pa je bila odpravljena „pisava“ na vozle in še-le vozle na žepnem robcu spominja na starodavni obi-čaj.

* **St. Ilj v Slov. gor.** Avguštin Šarman, posest-nik v Cirknici pri Mariboru, piše šentiljskemu gospo-du župniku iz voške: Prejel sem Vašo karto, ki mi je pripravila neizmerno veselje. Prosim, molite prid-ro za nas. Pridoi Stajerci morajo tu veli o prenaša-nju, pa so tudi pri svojem posluhu zelo priljubljeni ter so se že v mnogih bitkah izredno hrabro držali. Enkrat sem bil že v veliki nevarnosti za življenje, pa sem se po božji pomoči srečno rešil. Srčen pozdrav! Bog Vas živi!

* **Hočko Pohorje.** Neusmiljena smrt je začela pobirati kar od sosedu do sosedu. Dne 1. oktobra smo spremili k zadnjemu počitku posestnika Roza Visoč-nik, rojeno Točič. Stara je bila kmalu 29 let. Zapuš-ča moža in 3 male čtroke. — Dne 8. pret. meseca pa je umrla po dolgi in mučni bolezni Elizabeta Donik, stara 83 let. — Dne 22. novembra smo pokopali Anto-na Novak, p. d. Jekovar. Naj bo vsem zemlja lah-ka!

* **Sv. Lenart v Slov. gor.** Kmetijska podružni-ca pri Sv. Lenartu naznanja, da bo za svoje ude in ude sosednjih kmetijskih podružnic naročila večjo množino soli v št. kih. Sol to stala na licu mesta po-stavljena v St. Lenart 24 vin, kilogram. Kdor si žel sol naročiti, jo mora takoj naprej plačati, in sicer najpozneje do dne 6. decembra t. l. Denar in naro-čitev se naj pošljejo naravnost na kmetijsko podruž-nico. Na poznejše naročitve se ne bo oziralo. Opozar-jamo, da si kmetje pri tej priliki naročijo večje mno-žine soli, ker bo pozneje še dražje. Kdor se ni član kmetijske podružnice, lahko vsak čas pristopi, ker ti-sti, ki ni ud, je ne dobi. Članarina se povrne le v slučaju, ako naroči najmanj 50 kg soli. Letna čla-narina znaša 3 K. Odbor.

* **Ljutomer.** „Slovenski Gospodar“ se prodaja v trgovini g. Alojzija Vršič. Ze prvo nedeljo se ga je prodalo 50 izvodov. Kdor si lista ne more stalno na-ročiti, naj si ga kupi sproti pri g. Vršiču v trgu.

* **Rožički vrh pri Sv. Juriju ob Ščavnici.** Z ozirom na notico v številki 48 „Slovenskega Gospodar-ja“ od Sv. Jurija ob Ščavnici, v kateri nek dopisnik z zasmehom omenja novoustanovljeno Gasilno društvo v Rožičkem vrhu, naznanjamo, da so se požrtvovalni možje in mladeniči z vso vnemo trudili za ustanovi-tev zelo potrebne požarne brambe ter tudi dosegli us-pehe. Izvolil se je pripravljalni odbor, pravila so od-c. kr. namestništva potrjena, nabavil se je potreben les za stavbo spravišča, izposlovala se je podpora od občine, okrajnega zastopa in jurjevške posojilnice, storili so se potrebni koraki za prispevek iz ognje-gasnega zaklada ter vložila prošnja za podporo na kabinetno pisarno Nj. Veličanstva. Vršila so se tudi že s tvornico pogajanja glede nakupa brizgalnice. — Društvo b. torej v najkrajšem času lahko začelo po-slovati v pomoč nesrečnikom. Nastopila pa je vojna in izplačilo vseh podpor razun posojilnice, se je usta-vilo ter poklicali že vpisani udje pod orožje. Zadeva se je torej morala preložiti, dokler ne nastopijo zopet redne razmere. V teh resnih časih pa se je trudil nekdo zasmehovati ljudi, kateri se trudijo za splošni blagor in celo sedaj, ko večina istih preliha na bojiš-kih svojo kri za cesarja in domovino. Delujmo zdaj raje složno, da se bo potem, ko bo konec vojske, na-še prepotrebno društvo res razcvetelo v blagor vsa-kemu posamezniku in celi občini. Nasilec.

* **Vojnik.** Umrli je tukaj po kratki, a mučni bo-lezni, zvest sin katoliške Cerkve, Mihael Naraks. N. v m. p.!

* **Braslovče.** Te dni je pisal mladenič-vojak, infanterist 87. pešpolka, Franc Povše, od katerega se ni bilo od 13. avgusta nobenega glasu. Govorilo se je o njem tukaj mars kaj. Trosile so se razne govori-ce, da je že davno med mrtvimi. Nekateri so pravili, da so videli, ko ga je granata raztrgala, drugi zo-pet, da je bil od šrapnela zadet itd. V ponedeljek, dne 29. novembra, pa so sprejeli stariši od njega kar-to, na kateri jim piše, da je še popolnoma zdrav, a naslova pa jim ne more poslati ter da upa, da se bo-do kmalu videli. Iz razglednice same in pošlaih peča-tov, ki so bili na njej, smo spoznali, da se nahaja v ruskem ujetništvu. Ta dogodek naj služi v vzgled vsem onim, ki trosijo take in enake novice med ljud-stvo, katero se na ta način zelo vznemirja.

* **Ljubno v Savinjski dolini.** Umrli je, spreviden s sv. zakramenti za umirajočce, Martin Atelšek, oče č. g. Ivana Atelšek, kaplana pri Sv. Marku niže Ptuj. N. v m. p.!

* **Dol.** V nedeljo, dne 29. novembra, se je po-slovil od nas velečastiti gospod župnik Anton Veter-nik, kateri je v teku 14letnega tukajšnjega bivanja postavil lepo farno cerkev in župnišče ter si s tem zagotovil trajen zgodovinski spomin in odkritosrečno hvalečnost vseh faranov. Marijina družba je izgubila z njim zelo priljubljenega voditelja. Polnostevilno se je hdeležla slovesa. Hvaležni župljani se zahvaljuje-mo za velikodušno darežljivost, katoliško izobraževal-no društvo za izredno podporo; daroval je čez 400 knjig ter večje denarne zneske. Za obliki trud in za vse dobre nauke se mu udano zahvaljujemo in želi-mo na novi župniji v lepi naši Savinjski dolini vse najboljše.

Za avstrijski Rudeči križ so darovali: Mohorjani na Pla-nini 12 K, Landč Janč v Radgoni 20 K, Mohorjani v Cirkovcah 770 K, Ferenc Ant. 50 v, Lukman Liza 4 K, Mejovšek Angela 11 K, Frangež Marija 10 K, Jančič Ant. 2 K, Pšunder Ferd. 50 K, Großmann Franc v Gladbecku na Nemskem nabral 20 K. — Skupaj 137.20 K. Skupaj nabrala škarnia sv. Cirila 2207.76 K. Hvala! — A. Jerovšek.

Pogrešajo se: Feliks Dokl, rezervist 47. pešpolka, 2. sto-tnije. Od 5. septembra ni o njem nobenega poročila več. Prošilo se njegovi vojni tovariši, ako jim je o njem kaj več znano, da naznanijo to njegovi ženi Mariji Dokl v Gornji Voličini, pošta St. Lenart v Slov. gor. — Če je komu kaj znano o pogrešanem vojaku Francu Fifnja, ki je služil pri pešpolku št. 87, stotni-ja 11. Dodaj so še bila vsa polzvedovanja zastoj. Imenovani se že pogreša od dne 26. avgusta. Prosim njegove sobojevnike, ki so še pri življenju in ki so bili z njim skupaj v ognju. Odgovor se prosil na naslov njegovih žalostnih starišev Franc in Marija Fifnja, posestnika v Berkovcih na Murskem polju, p. Sv. Križ. — Prosim vojne tovariše, ako jim je kaj znano o Vahter Rudol-fu, infanteristu 87. pešpolka, 7. stotnija. Izvedela sem iz časní-kov, da je ranjen. Prosim, ako kdo kaj o njem ve, naj to takoj naznani na naslov: Fani-Goričan v kavarni Žigart, Maribor. — Pogreša se rezervist Vinko Korošec od 87. pešpolka, 3. sto-tnije, že od dne 25. avgusta na severnem bojišču. Prosim nje-gove sobojevnike, kateri kaj ve o njem, naj blagovoli to naznaniti njegovi ženi: Ani Korošec v Percetincih, Mala Nedelja pri Lju-tomeru. — Ako kdo kaj ve o dveh bratih-vojakihi Ignaciju in Francu Ošep, naj to naznani Mariji Ošep, posestnici v Solčavi v Gornji Savinjski dolini. Ignacij Ošep je služil pri domobrans-kem pešpolku št. 4, 1. batalj., 3. stotnija, Franc Ošep pa pri 87. pešpolku, 2. stotniji.

Našim izobraževalnim društvom! Ker je vprizoritev vsake-ga dela, ki zahteva tudi sodelovanje muzikalnih moči, v sedan-jem izvanrednem času skoraj nemogoča, zato je g. Anton Kosl, nadučitelj v Središču, spisal kratko tridejansko ljudsko igro, ki nosi naslov „Iz dnevov skrbi in žalosti, ali: Po mobilizaciji do-ma“ in se prav lahko uprizoni na vsakem priprostem odru na deželi. Igra je sedaj še v rokopisu; v njej nastopi 9 oseb in si-ker 3 ženske (odrasle), 2 moška (odrasla) in 4 otroci v dobi 6., 11, 13 in 16 let. Društvo, ki bi hotelo za podporo vojakov na bo-jišču to igro vprizoniti, se naj obrne na S. K. S. Z. v Maribo-ru, ali pa nesporedne na avtorja v Središču.

Vsi izkazi nabiralnega odbora za podporo vojakov na bo-jišču itd. se priobčijo v petkovi „Straži.“

Petkova „Straža“ prinese zopet izkaz ranjencev in padlih naših domačih polkov.

Opozarjamo na inserat Lysoform. Dotično razkuževalno sredstvo se dobiva v vseh lekarnah. Pišite po knjigo, ki jo ome-nja inserat.

V St. Rupertu pri Velikovcu (Koroško) se vrše za Marijino družbo (se udeležujejo pa tudi lahko drugi verniki) duhovne va-je. Vsak dan je zjutraj po mašah prvi govor in popoldne ob treh drugi v šentrupeški župni cerkvi. Pričetek dne 5. grudnia, v soboto popoldne, konec na praznik Brezmadežnega spočetja, v to-rek popoldne. — Zlasti k najobilnejši udeležbi iz bližnje in dalj-še velikovske okolice so povabljeni vsi za Miklavžovo nedeljo po-poldne k blagoslovu. Takrat bo govor „čednost treznosti“ — pre-greha pihančevanja.“ Duhovne vaje bode vodil pred. g. duhovni svetnik Janez Kalan iz Ljubljane.

Sekovška duhovščina popravlja krivico. V nem-skih časnikih obavlja obrambno društvo za sekovško škofijo to-le izjavo: Obrambno društvo za duhovnike sekovške škofije je v številki 356 „Grazer Volksblat-ta“ z dne 9. avgusta 1914 objavilo izjavo, za katero je našlo povod, ker so se slovenski duhovniki lavantins-ke škofije zapirali, osumljeni veleizdaje. Toda potek sodnih poizvedb in preiskav je na naše veselje doka-zal, da osumljenje ni bilo v nobenem slučaju opravi-čeno. Podpisano obrambno društvo objavlja to, da re-si čast slovenske duhovščine v lavantinski škofiji, in pri tem obžaluje, da so bili vsled krivih ovadb uradi-kakor tudi podpisano društvo in širji krog zapeljani ter se je nekrivim duhovnikom povzročilo toliko brid-kih ur. Gradec, dne 22. novembra 1914. — Obrambno društvo za duhovnike sekovške škofije. Jurij Schabl, prošt mestne župnije; dr. Ant. Knapitsch, kanonik; dr. Janez Haring, vseučiliščni profesor; dr. Janez Köck, vseučiliščni profesor; dr. Anton Michelitsch, vseučiliščni profesor; dr. Anton Wagner, vseučiliščni profesor; dr. Karl Maierhofer, mestni župnik; Karl Schwechler, glavni urednik; p. Placid Berner O. S. B., superior; Kajetan Griessl, profesor; dr. Josip Laudner, profesor; dr. Anton Thier, kaplan.